

[Udenrigsministeren]

ling i Sydafrika skulle vise sig nye hindringer, kan man da ikke afvise, at andre virksomheder også får behov for dispensation, og på baggrund af det foreliggende lovforslag må vi så i hvert enkelt tilfælde tage stilling til, om der skal laves en ny særlov. Det er altså ikke særlig praktisk, og det er i strid med helt grundlæggende, gode regler for lovgivningsarbejdet.

Jeg skal også minde om, at det ligger i regeringens lovforslag, at selv om man har en generelt formuleret dispensationsadgang, vil Udenrigsudvalget få forelagt de enkelte dispensationsansøgninger. Derfor regnede jeg det for en given ting, at der ville være flertal for at vedtage lovforslaget i den form, regeringen gav det fra starten, og jeg forstår ikke, at der pludselig kan tegne sig et flertal for dette meget upraktiske bud på almindelig god lovgivningsskik. Men for at der ikke skal herske forvirring om, hvad der sker, hvis man vedtager ændringsforslaget, vil jeg sige, at uanset de principielle og praktiske indvendinger vil regeringen ikke forhindre, at man vedtager lovforslaget i den ændrede form, idet regeringen fra første færd – som man vil vide her i salen – har arbejdet for, at virksomheden Skamol A/S skulle sikres adgang til dispensation fra loven om forbud mod handel med Sydafrika. Men det er altså en dårlig og upraktisk måde, det nu sker på, og det er skuffende, at der har kunnet tegne sig et flertal for det.

Pernille Forchhammer (S):

I modsætning til udenrigsministeren er vi i Socialdemokratiet glade for, at det med det foreliggende ændringsforslag er lykkedes at løse virksomhedens problem, uden at vi samtidig svækker effekten af de resterende sanktioner mod Sydafrika.

Som ministeren var inde på, og som det fremgår af bemærkningerne til ændringsforslaget, er vi godt klar over, at det generelt er uheldigt med en så snæver lovgivning, som ændringsforslaget lægger op til. Når vi alligevel mener, at det er forsvarligt i denne sammenhæng, skyldes det fire ting:

For det første er der tale om en helt speciel sag. Virksomheden Skamol A/S har tidligere fået en dispensation og skulle samtidig forsøge at finde alternative leverandører af stoffet vermikulit, men dette har vist sig umuligt. Der findes ikke alternative leverandører.

For det andet er ændringsforslaget ikke formet som en »lex Skamol«, men som en »lex vermikulit«, hvilket betyder, at andre virksomheder i teorien også kan benytte denne undtagelsesbestemmelse. Ændringsforslaget virker derfor ikke konkurrenceforvridende mellem Skamol og eventuelle andre virksomheder i samme situation.

For det tredje lægger vi vægt på, at sanktionspolitikken generelt er under afvikling, at vi befinder os i en aftrappingsperiode og ikke i en optrappingsperiode. En udvidelse af undtagelserne er derfor ikke i modstrid med den generelle Sydafrikapolitik.

Endelig fremgår det af bemærkningerne, at vi ikke forventer, at undtagelsen vil få en særlig langvarig virkning. Vi håber og forventer alle, at vi måske allerede om en måneds tid kan skride til en afskaffelse af handelsboycotten, selv om jeg er enig med udenrigsministeren i, at den sidste tids udvikling i Sydafrika godt kan give anledning til bekymring.

Alt i alt kan Socialdemokratiet på denne baggrund tilslutte sig ændringsforslaget. Hvis det vedtages, kan vi også tilslutte os lovforslaget som helhed, og jeg er glad for, at regeringen også kan gå ind for lovforslaget, selv om ændringsforslaget formentlig går igennem.

Agnete Laustsen (KF):

Hvis jeg skal se noget som helst positivt i den betænkning, som Udenrigsudvalget har afgivet, og dermed i det ændringsforslag, som et flertal indstiller til vedtagelse, skulle det da være – som udenrigsministeren også nævnte – at flertallet selv gør opmærksom på, at det i almindelighed er uhensigtsmæssigt at lovgive for en enkelt virksomhed, men at der er tale om et specielt produkt, og at lovgivningen forventes at blive af kortere varighed.

Jeg kan på den konservative gruppes vegne på det varmeste tilslutte mig forventningen om, at denne lov kun bliver af kort varighed. Vi er med en »lex Skamol«, en »lex vermikulit« – det er jo til syvende og sidst det samme – ude på et yderst betænkeligt skråplan rent lovgivningsmæssigt set. Allerede ved førstebehandling påpegede jeg, at vort ønske var en generel ophævelse af handels sanktionerne. Det står vi naturligvis ved, men da et flertal stadig blokerer for dette ønske, kan vi naturligvis støtte muligheden for at dispensere gene-